

Heinolan kaupungin pohjavesialueiden suojelusuunnitelman 2025 käsittely ja hyväksyminen

luvaltk 10.12.2025 § 78

890/11.00.02/2025

Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin. Kokouksen kulku: Kokous avattiin ja keskeytettiin ruokailun ajaksi klo 18.02-18.38. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja saapui kokoukseen klo 18.02 ruokailun alkaessa. Rambollin asiantuntija oli paikalla kokouksessa §:ssä 78 esittelynsä ajan klo 18.38-19.01.
Esittelijä	ympäristöpäällikkö Laitinen, Tarja
Päätösehdotus	Heinolan kaupungin lupa- ja valvontalautakunta 1. hyväksyy omalta osaltaan Heinolan kaupungin liitteenä olevan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman 2025 ja 2. esittää kaupunginhallitukselle, että se hyväksyy Heinolan kaupungin pohjavesialueiden suojelusuunnitelman 2025 ja päättää, että kaupunki toteuttaa pohjavesialueiden suojelusuunnitelmassa esitettyjä pohjavesien suojelutoimenpiteitä omassa toiminnassaan.
Toimivalta	Hallintosäätö 23.4 §
Valmistelija	ympäristöpäällikkö Tarja Laitinen, p. 044 788 8660, etunimi.sukunimi@heinola.fi
Valmistelu	Pohjavesialueiden suojelusuunnitelman tarkoituksena on turvata vedenhankinnalle tärkeät ja vedenhankintaan soveltuvat pohjavesivarannot, huomioiden sekä pohjavesien laadullinen että määrällinen säilyminen, kuitenkin tarpeettomasti rajoittamatta alueen maankäyttöä. Pohjaveden suojelun ja suojelusuunnitelman sisällölliset suuntaviivat määritellään laissa vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004 vai 1263/2014). Heinolan kaupungin pohjavesialueiden suojelusuunnitelma on laadittu samanaikaisesti Hartolan, litin ja Sysmän kuntien suunnitelmien kanssa. Ympäristönsuojelun viranomaistyö toteutetaan alueella seudullisena kuntayhteistyönä Heinolasta. Päivitetyn pohjavesialueiden suojelusuunnitelman Heinolan, Hartolan, litin ja Sysmän kunnille on laatinut Ramboll Finland Oy. Heinolan kaupungin aiempi pohjavesialueiden suojelusuunnitelma on laadittu vuonna 2013. Suojelusuunnitelma tulisi päivittää noin 10 vuoden välein, joten suunnitelman päivittäminen oli ajankohtaista.

Aiemman suunnitelman valmistumisen jälkeen pohjavesialueiden rajauksissa ja luokituksissa sekä maankäytössä on tapahtunut muutoksia. Pohjavesialueiden rajat ja luokituksen määrittään Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY). Pohjavesialueiden rajauksia ja luokituksia on tarkistettu alueella edellisen kerran vuonna 2019. Aiemman suojelusuunnitelman valmistumisen jälkeen Heinolassa on käynnistetty pohjavesialueiden yhteistarkkailuohjelma.

Heinolan pohjavesialueet liittyvät II Salpausselkään sekä siihen liittyviin pitkittäisharjujaksoihin. Heinolan pohjavesialueista kahdeksan on luokiteltu vedenhankintaa varten tärkeäksi pohjavesialueeksi (1-luokka) ja kaksi vedenhankintaan soveltuvaksi (2-luokka). Pohjavesialueille sijoittuu kahdeksan Heinolan kaupungin vedenottamoita. Suunnitelmaan on koottu tiedot Heinolan pohjavesialueista ja niiden ominaisuuksista, vedenottamoista sekä pohjavettä vaarantavista riskikohteista. Riskiarvioinnin pohjalta pohjavesialueiden suojelusuunnitelmaan on päivitetty toimenpidesuosituksia pohjaveden määrällisen ja laadullisen pysyvyyden turvaamiseksi.

Suojelusuunnitelmasta on luotu erikseen viranomaisversio ja julkinen versio. Viranomaisversio sisältää kattavammin tietoa pohjavedenoton määrästä, vedenottamoista ja havaintoputkista sekä pohjavesialueille sijoittuvista riskikohteista.

Viestintä ja yhteistyö

Suojelusuunnitelman laadintaa seurasi ohjausryhmä, joka koostui Heinolan kaupungin, Hartolan, Iitin ja Sysmän kunnan, Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen, Hämeen ELY-keskuksen ja Päijät-Hämeen ympäristöterveyden edustajista. Ohjausryhmä kokoontui huhtikuussa 2024, syyskuussa 2024 ja maaliskuussa 2025. Ohjausryhmän jäsenillä oli mahdollisuus lukea ja kommentoida suunnitelmaa sen edetessä.

Suojelusuunnitelman luonnos oli kuntalaisten nähtävillä kaupungin verkkosivuilla 17.6.-17.7.2025, ja tänä aikana suunnitelmaa oli mahdollista kommentoida. Kuntalaisten nähtävänä oli suunnitelman julkinen versio sekä suunnitelman julkiset liitteet (liite numero 1, 2, 6, 7 ja 8).

Lausuntopyynnöt lähetettiin sähköpostitse Etelä-Suomen aluehallintoviraston (AVI), Hämeen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY), Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen ja Päijät-Hämeen ympäristöterveyden kirjaamoihin, Lahden seudun jätehuoltoviranomaiselle, Heinolan vesilaitoksen operoinnista vastaavalle Lahti Aqua Oy:lle, maaseutuhallinnolle, sekä naapurikunnista Kouvolan ja Lahden kaupungeille ja Asikkalan kunnalle. Suunnitelman viranomaiskäyttöön tarkoitettu versio toimitettiin lausuntopyynnön mukana Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, Hämeen ELY-keskukselle, Päijät-Hämeen

pelastuslaitokselle, Päijät-Hämeen ympäristöterveydelle, Lahti Aqua Oy:lle sekä jätehuoltoviranomaiselle.

Lausuntoja tuli yhteensä kuusi kappaletta. Lausuntojen pohjalta suunnitelmaan tehtiin muutoksia ja tarkennuksia esimerkiksi koskien öljysäiliöiden tarkastuksia, toimenpidesuosituksia ja pohjavesialueilla sijaitsevia maalämpöjärjestelmiä. Muutokset suunnitelmaan olivat varsin pieniä ja pääosa lausuntojen pohjalta syntyneistä muutosehdotuksista koski pieniä asiavirheitä tai puutteita.

Suunnitelmien toteuttamiseksi on laadittu pohjavesialueiden suojelua tukevia ja tehostavia toimenpiteitä, joita toteuttavat Heinolan kaupungin lisäksi mm. Lahti Aqua Oy, Päijät-Hämeen pelastuslaitos, Päijät-Hämeen ympäristöterveydensuojelu ja Lahden seudun jätehuoltoviranomainen. Suunnitelman toteuttamistimet vaativat toteuttavilta tahoilta operatiivisia toimia ja varautumista toimenpiteiden rahoitukseen. Suojelusuunnitelman liitteenä olevan toimenpideohjelman toteutumista tulee seuraamaan seudullinen seurantaryhmä, jossa on jäseniä Heinolan, Hartolan, Iitin ja Sysmän kunnista sekä suunnitelman laadinnassa mukana olleilta viranomaistahoilta ja muista sidosryhmistä.

Jatkokäsittely

kaupunginhallitus